

Акт

лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України», що потребують заходів з поліпшення санітарного стану лісів у 2025 році

27.03.2025

м. Чигирин

Нами, начальником відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» ДОМАНЧУК Оленою, начальником відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» РУДЬ РАЇСОЮ, інженером - лісопатологом I категорії відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» ВОВКОМ Володимиром, інженером лісового господарства Чигиринського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ЛАЗУРЕНКОМ Русланом, лісничим Богданівського лісництва ТИМОШЕНКОМ Дмитром, лісничим Трушівського лісництва ПРИХОДЬКОМ Андрієм, лісничим Чигиринського лісництва БОБИЛЬОВИМ Юрієм, лісничим Чорнявського лісництва ПУШЕМ Григорієм, проведено 27 березня 2025 року лісопатологічне обстеження лісових насаджень Чигиринського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (Далі-Надлісництво) з метою здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі 71,7 га.

За результатами обстеження потребують проведення вибіркової санітарної рубки насаджень на загальній площі 66,7 га.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	у тому числі площа, можлива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану куб.метрів на 1 гектар	
Чигиринське	8	6	8,8		8,0	8С32ДЗ	91	0,60	2	25	40	310	2
Чигиринське	4	5	6,9		6,9	10СЗ	82	0,70	2	21	26	300	2
Чигиринське	28	3	4,5		4,5	10СЗ	86	0,70	3	20	30	250	2
Чигиринське	10	16	1,3		1,3	10СЗ+АКБ+ДЗ	71	0,60	1	23	32	290	2
Чигиринське	17	14	4,9		4,9	8С32СЗ	86	0,60	2	23	32	300	2
Чигиринське	17	3	6,4		6,4	10СЗ	88	0,60	2	24	36	310	2
Всього по лісництву ВСП - 32,0 га													
Богданівське	9	17	4,2		4,2	10СЗ	58	0,80	2	19	28	300	3
Всього по лісництву ВСП - 4,2 га													
Чорнявське	21	8	64,5	1	8,0	10СЗ	92	0,70	2	25	28	380	3
Чорнявське	21	8	64,5	2	10,0	10СЗ	92	0,70	2	25	28	380	3
Всього по лісництву ВСП - 18,0га													
Трушівське	82	4	12,5		12,5	10СЗ+АКБ	43	0,70	1А	20	26	280	2
Всього по лісництву ВСП - 12,5 га													
Разом по надлісництву ВСП - 66,7 га													

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Надлісництва, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, зокрема, вибіркової санітарної рубки, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев, керуючись Санітарними правилами в

Обстеженням встановлено:

Незважаючи на проведені заходи з поліпшення санітарного стану лісів загальна площа насаджень Надлісництва з порушеною і втраченою біологічною стійкістю значно зменшилась, але не зникла зовсім.

На обстежених ділянках Богданівського, Трушівського, Чигиринського та Чорнявського лісництв будуть відібрані у вибірку санітарну рубку дерева сосни V - VI категорії санітарного стану, розміщені мозаїчно та групами, на яких спостерігається загальна захаращеність ділянок в результаті давнього (2023 р.) стихійного лиха - сніголаму, є дерева і верхи зламані й повалені, сухостійні стовбури повалені та завислі на інших деревах, з підірваною кореневою системою, з локальним та повним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками: верхівковим короїдом та малим сосновими лубоїдом, вусачами: сірим довговусим та кореневим коротковусим, златками.

Також, на соснових ділянках поодинокі будуть відібрані у вибірку санітарну рубку дерева сосни IV категорії санітарного стану - відмираючі, на яких глиця жовто - зелена, без приростів, суховершинні, пошкоджені стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, дерева із підірваною кореневою системою, дерева з відхиленням стовбурів від вертикальної осі понад 30 градусів.

В кварталі 17 виділах 3 та 14 Чигиринського лісництва в наявності дерева, вражені сосною губкою з виходом плодкових тіл по стовбурах на різній висоті, що викликає червоно - буру корозійну гниль, які будуть відібрані у вибірку санітарну рубку. Гниль в стовбурі має форму циліндра, що закінчується виступами різної довжини. Протяжність гнилі становить 5-7 м. Поки на ураженому дереві не з'являються плодкові тіла, воно зовні не відрізняється від здорового.

Таким чином, зважаючи на незадовільний санітарний стан обстежених насаджень та з метою створення умов для оперативного гасіння пожеж, мінімізації збитків від них та зменшення розповсюдження шкідників і хвороб лісу в обстежених насадженнях доцільно провести вибірку санітарну рубку і саме такі будуть відібрані дерева:

- дерева, пошкоджені давнім сніголамом;
- дерева тільки хвойних порід IV – VI категорій, пошкоджених стовбуровими шкідниками (верхівковим короїдом, малим сосновим лубоїдом, вусачами, златками);
- дерева хвойних порід IV – VI категорій санітарного стану, вражені сосною губкою.

Вчасно проведені лісгосподарські заходи є запорукою підвищення біологічної та пожежної стійкості насаджень.

Характер всихання поодинокий та груповий, темп поступовий та різкий, ступінь всихання слабкий та середній.

При проведенні вибірових санітарних рубок в насадженнях Надлісництва залишати дерева, які виконують важливі біоценотичні функції та дотримуватись показника повноти, встановленого для вибірових санітарних рубок, згідно «Санітарних правил в лісах України».

На момент обстеження відведення насаджень у вибірку санітарну рубку не проведено.

Висновок:

1. В насадженнях, пошкоджених стовбуровими шкідниками та вражених хворобами лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників, хвороб лісу та зниження рівня пожежної небезпеки й забезпечення належного санітарного стану, провести заходи поліпшення санітарного стану лісів із застосуванням найефективніших методів та технологій, враховуючи стан насаджень.
2. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує лісовій охороні Надлісництва здійснювати постійний моніторинг деревостанів з метою швидкого реагування та запобігання поширенню загроз появи шкідників або ознак захворювань.
3. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибірково санітарної рубки на загальній площі 66,7 га.**

4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів здійснювати з дотриманням вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555-

Акт складений у 3 примірниках.

Додаток: фотоматеріали.

Начальник відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист»

Олена ДОМАНЧУК

Начальник відділу нагляду та прогнозу
ДСЛП «Херсонлісозахист»

Раїса РУДЬ

Інженер - лісопатолог I категорії відділу нагляду та прогнозу
ДСЛП «Херсонлісозахист»

Володимир БОБК

Інженер лісового господарства Чигиринського надлісництва
філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Руслан ЛАЗУРЕНКО

Лісничий Богданівського лісництва

Дмитро ТИМОШЕНКО

Лісничий Трушівського лісництва

Андрій ПРИХОДЬКО

Лісничий Чигиринського лісництва

Юрій БОБИЛЬОВ

Лісничий Чорнявського лісництва

Григорій ПУШ